

Wymagania edukacyjne – Klasa II Gimnazjum- Geografia

Rozdział	Lp.	Temat	Poziomy wymagań na ocenę				
			Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
I. Afryka	1.	Po obu stronach równika – środowisko przyrodnicze Afryki	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje Afrykę na mapie świata wymienia nazwy stref klimatyczno-roślinno-glebowych Afryki 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Afryki wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Afryki wybrane elementy linii brzegowej, krainy geograficzne, rzeki i jeziora oraz podaje ich nazwy 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> określa cechy ukształtowania powierzchni Afryki omawia wpływ wybranych czynników klimatotwórczych na klimat Afryki oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Afryki 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje linię brzegową Afryki z linią brzegową innych kontynentów wykazuje na przykładzie strefy Sahelu związek pomiędzy formami gospodarowania człowieka a zasobami wodnymi 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny symetrycznego układu stref klimatyczno-roślinno-glebowych w Afryce uzasadnia potrzebę racjonalnego gospodarowania w środowisku charakteryzującym się poważnymi niedoborami słodkiej wody
	2.	Problemy mieszkańców Afryki	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „gęstość zaludnienia” wymienia nazwy najgęściej i najsłabiej zaludnionych obszarów w Afryce 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „eksplozja demograficzna”, „przyrost naturalny”, „współczynnik przyrostu naturalnego”, „produkt krajowy brutto (PKB), „wskaźnik rozwoju społecznego (HDI)” opisuje zmiany liczby ludności w Afryce omawia przyczyny eksplozji demograficznej w Afryce 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza gęstość zaludnienia wybranych krajów Afryki omawia wartość HDI w wybranych krajach na podstawie mapy tematycznej wymienia przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych trwających w Afryce oblicza współczynnik przyrostu naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki wysokiego przyrostu naturalnego w Afryce analizuje przyczyny i skutki głodu w Afryce analizuje przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych trwających w Afryce 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia twierdzenie, że Afryka jest najbiedniejszym kontynentem świata proponuje działania mające na celu ograniczenie problemów mieszkańców Afryki (głodu, konfliktów zbrojnych, niedostatku wody pitnej, AIDS)
	3.	Najlepiej rozwinięte gospodarczo państwa Afryki	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Egipt i RPA na mapie świata, podaje nazwy ich stolic oraz nazwy państw sąsiadujących z tymi 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wybrane atrakcje turystyczne Egiptu przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje znaczenie turystyki dla gospodarki Egiptu analizuje zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależności między warunkami przyrodniczymi a rozmieszczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, że Egipt jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się państw Afryki

			<p>krajami</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy obszarów gęsto zaludnionych w Egipcie wymienia nazwy surowców mineralnych występujących w Egipcie i w RPA wymienia najważniejsze cechy gospodarki RPA wyjaśnia znaczenie Kanału Sueskiego 	<p>uwarunkowania rozwoju gospodarczego RPA</p>	<p>w środowisku przyrodniczym Doliny Nilu po wybudowaniu zapory i zbiornika pod Asuanem</p> <ul style="list-style-type: none"> wykazuje rolę surowców mineralnych w kształtowaniu gospodarki RPA przedstawia pozytywne i negatywne skutki budowy tamy w Asuanie 	<p>ludności w Egipcie i RPA</p>	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, że RPA jest najbogatszym krajem Afryki
Ameryka	4.	Od bieguna do bieguna – środowisko przyrodnicze Ameryki	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Amerykę na mapie świata wyjaśnia znaczenie terminów: „Ameryka Łacińska”, „Ameryka Środkowa” Wskazuje i nazywa podstawowe elementy linii brzegowej oraz rzeźby terenu Ameryki, wymienia najważniejsze rodzaje wód powierzchniowych kontynentu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg granicy między Ameryką Północną a Południową analizuje znaczenie Kanału Panamskiego opisuje linię brzegową Ameryki przyporządkowuje strefom klimatycznym charakterystyczną dla nich roślinność 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ rzeźby terenu na cechy klimatu Ameryki opisuje cechy klimatu Ameryki Północnej i Południowej na podstawie klimatogramów oraz mapy klimatycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ klimatu na rozmieszczenie roślinności w Ameryce wyjaśnia przyczyny wulkanizmu i trzęsień ziemi w Ameryce 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm powstawania tornad
	5.	Mozaika społeczna Ameryki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy rdzennych mieszkańców Ameryki oraz odmian ludzkich zamieszkujących Amerykę wyjaśnia znaczenie terminów: „imigracja”, „emigracja” wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „saldo migracji” wymienia przyczyny dużego zróżnicowania etnicznego i kulturowego ludności Ameryki opisuje, korzystając z mapy, rozmieszczenie ludności Ameryki 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny i kierunki migracji ludności do Ameryki porównuje strukturę etniczną w wybranych krajach Ameryki i formułuje wnioski analizuje, na podstawie mapy, rozmieszczenie 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależności między warunkami naturalnymi a rozmieszczeniem ludności w Ameryce wyjaśnia, dlaczego Ameryka określana jest mianem tygła kultur oblicza saldo migracji 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny wzrostu liczby ludności Ameryki oraz prognozuje dalsze jej zmiany

			największe miasta Ameryki i wymienia ich nazwy	Północnej i Południowej	ludności w Ameryce Północnej i Południowej	i formułuje wnioski	
	6.	Pierwsze mocarstwo świata – USA	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie świata Stany Zjednoczone, podaje nazwę ich stolicy i nazwy państw sąsiadujących wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Stanów Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych opisuje cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych wskazuje na mapie największe aglomeracje Stanów Zjednoczonych oraz wymienia ich nazwy wskazuje na mapie regiony o największej gęstości zaludnienia w Stanach Zjednoczonych oraz podaje ich nazwy wymienia nazwy najważniejszych surowców mineralnych wydobywanych w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje strukturę PKB Stanów Zjednoczonych i formułuje wnioski ocenia przyrodnicze i pozapryrodnicze warunki rozwoju rolnictwa uzasadnia, że Stany Zjednoczone są krajem imigrantów 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje uwarunkowania rozwoju przemysłu nowoczesnych technologii wykazuje zależność między wysokim poziomem gospodarki a poziomem rozwoju transportu w Stanach Zjednoczonych wykazuje związki między gospodarką a warunkami środowiska w najważniejszych regionach gospodarczych Stanów Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> udowadnia, że Stany Zjednoczone są potęgą gospodarczą świata
	7.	Zielone płuca świata – Brazylia	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie świata Brazylię i podaje nazwę jej stolicy wskazuje na mapie największe miasta Brazylii i wymienia ich nazwy wymienia skutki wylesiania Amazonii 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Brazylii określa cechy rozwoju i problemy wielkich miast Brazylii wyjaśnia znaczenie terminu „fawele” 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje skutki gwałtownego wzrostu liczby ludności w wielkich miastach Brazylii wykazuje problemy wielkich miast Brazylii analizuje przyczyny i skutki wylesiania Amazonii 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zmiany poziomu urbanizacji w Brazylii i formułuje wnioski wykazuje wpływ warunków naturalnych na rozmieszczenie ludności Brazylii 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia problemy Indian
Australia	8.	Australia – kontynent na antypodach	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie świata Australię i Oceanię wskazuje na mapie najważniejsze obiekty 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Australii i Oceanii wyjaśnia znaczenie terminów: „basen 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje przyczyny i skutki ubóstwa wód powierzchniowych w Australii ocenia znaczenie wód 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zależności między warunkami klimatycznymi a występowaniem wód 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje, korzystając z map, środowisko przyrodnicze Australii ze środowiskiem przyrodniczym innych

			<p>geograficzne Australii: rzeki, jeziora i krainy geograficzne oraz podaje ich nazwy</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie największe miasta Australii oraz wymienia ich nazwy 	<p>artezyjski”, „studnia artezyjska”</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje rdzennych mieszkańców Australii 	<p>artezyjskich</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje uwarunkowania rozmieszczenia ludności w Australii i Oceanii 	<p>powierzchniowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia warunki środowiska przyrodniczego Australii z punktu widzenia warunków życia i gospodarki ludzi 	kontynentów
Arktyka i Antarktyka	9.	Lodowe pustynie	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „Arktyka”, „Antarktyka” wskazuje na mapie świata Arktykę i Antarktykę 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy położenia Arktyki i Antarktyki na podstawie mapy świata opisuje działalność człowieka w Arktyce i Antarktyce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje czynniki warunkujące klimat obszarów okołobiegunowych omawia sytuację prawną Antarktyki 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje działania mające na celu zahamowanie niekorzystnych zmian w środowisku przyrodniczym obszarów okołobiegunowych
Azja	10.	Azja – kontynent wielkich kontrastów	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „Eurazja” wskazuje na mapie świata Eurazję i Azję 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Eurazji i Azji charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Azji opisuje, na podstawie mapy, granicę między Azją a Europą 	<ul style="list-style-type: none"> omawia geograficzne czynniki warunkujące klimat Azji wyjaśnia, na czym polega kontrastowość klimatyczna Azji 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na podstawie map tematycznych, że Azja jest kontynentem wielkich geograficznych kontrastów wyjaśnia przyczyny i skutki wysychania Jeziora Aralskiego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje, korzystając z map, środowisko przyrodnicze Azji ze środowiskiem przyrodniczym innych kontynentów
	11.	W rytmie monsunu	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „monsun” odróżnia monsun letni od monsunu zimowego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, na podstawie schematu, cyrkulację monsunową w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej opisuje wymagania klimatyczno-glebowe ryżu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cyrkulację monsunową w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej oraz jej wpływ na uprawy ryżu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ cyrkulacji monsunowej w Azji Południowej i Południowo-Wschodniej na życie codzienne i gospodarowanie mieszkańców tych regionów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przyrodnicze i społeczno-gospodarcze skutki zaburzenia rytmu cyrkulacji monsunowej
	12.	Chiny – najludniejszy kraj świata	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Chiny, podaje nazwę ich stolicy oraz nazwy państw sąsiadujących 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne oraz cechy środowiska przyrodniczego Chin 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wykresy i dane dotyczące liczby ludności i współczynnika przyrostu naturalnego w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależności między warunkami przyrodniczymi a rozwojem gospodarczym Chin 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ Chin na światową gospodarkę

			<ul style="list-style-type: none"> • podaje liczbę ludności Chin 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa w Chinach • wskazuje na mapie oraz nazywa obszary o dużej koncentracji przemysłu w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega chiński program kontroli urodzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny szybkiego rozwoju gospodarczego Chin w ostatnich latach • wyjaśnia kierunki rozwoju gospodarczego Chin 	
13.	Japonia – kraj kwitnącej gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie świata Japonię i podaje nazwę jej stolicy • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Japonii • wymienia japońskie produkty znane na całym świecie • wymienia nazwy głównych roślin uprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie geograficzne Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia cechy środowiska przyrodniczego Japonii • wyjaśnia znaczenie terminu „marikultura” 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę eksportu Japonii i formułuje wnioski • wyjaśnia, dlaczego główne ośrodki gospodarcze Japonii skoncentrowane są na wybrzeżach tego kraju • przedstawia przyczyny dużej gęstości zaludnienia na wyspie Honsiu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje skutki położenia Japonii w strefie aktywności wulkanicznej i sejsmicznej • wykazuje, że Japonia jest potęgą gospodarczą • opisuje znaczenie marikultury dla gospodarki Japonii 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje przyczyny i skutki spowolnienia gospodarczego Japonii 	
14.	Indie – państwo bogaczy i nędzarzy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Indii, podaje nazwę ich stolicy oraz nazwy państw sąsiadujących • podaje liczbę ludności Indii 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Indii • wyjaśnia znaczenie terminu „zielona rewolucja” • wyjaśnia, dlaczego w Indiach występuje duże pogłowie bydła 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje diagram ilustrujący zmiany liczby ludności w XX i XXI wieku • wykazuje problemy związane ze stale zwiększającą się liczbą ludności Indii • wskazuje na mapie gospodarczej Indii wybrane ośrodki przemysłu high-tech 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje poziom rozwoju gospodarczego Indii • analizuje cechy indyjskiego rolnictwa i formułuje wnioski • wyjaśnia przyczyny dynamicznego rozwoju nowoczesnych usług w Indiach 	<ul style="list-style-type: none"> • przewiduje społeczno-gospodarcze skutki eksplozji demograficznej w Indiach 	
15.	Czarne złoto Bliskiego Wschodu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „Bliski Wschód” • wymienia nazwy państw, na których obszarze znajdują się najbogatsze złoża ropy naftowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie geograficzne Bliskiego Wschodu • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej państwa Bliskiego Wschodu i ich stolice oraz podaje ich nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje warunki przyrodnicze Bliskiego Wschodu niekorzystne dla działalności gospodarczej człowieka • analizuje rozmieszczenie, zasoby i wydobycie ropy naftowej na Bliskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje korzyści gospodarcze i społeczne wynikające z eksportu ropy naftowej oraz produktów powstałych w wyniku jej przetworzenia • porównuje wydobycie ropy naftowej z wartością PKB 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia tezę, że konflikty na Bliskim Wschodzie mają wpływ na globalną gospodarkę 	

				<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zasoby ropy naftowej na Bliskim Wschodzie 	<p>Wschodzie na podstawie map tematycznych i danych statystycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje udział państw Bliskiego Wschodu w światowym wydobyciu ropy naftowej i formułuje wnioski 	<p>na jednego mieszkańca w poszczególnych krajach Bliskiego Wschodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje skutki konfliktów na Bliskim Wschodzie • charakteryzuje Bliski Wschód pod kątem cech kulturowych, zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego 	
Europa	16.	Środowisko przyrodnicze Starego Kontynentu: - Położenie i rzeźba terenu Europy, - Zróżnicowanie środowiska geograficznego Europy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie świata Europę • wskazuje i nazywa podstawowe elementy linii brzegowej Europy • charakteryzuje rzeźbę terenu oraz wody powierzchniowe na kontynencie • podaje nazwy stref klimatycznych Europy • wskazuje na mapie wybrane europejskie rzeki i jeziora oraz wymienia ich nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej oraz ocenia linię brzegową Europy na podstawie mapy • charakteryzuje cechy klimatu wybranych regionów Europy na podstawie wykresów klimatycznych • charakteryzuje wybrane strefy roślinne Europy • opisuje rozmieszczenie wód powierzchniowych w Europie na podstawie mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie geograficzne i granice Europy z innymi kontynentami na mapie ogólnogeograficznej świata • wyjaśnia zależności między typem klimatu a występowaniem formacji roślinnych • charakteryzuje wpływ poszczególnych czynników klimatycznych na klimat Europy • wyjaśnia genezę wybranych europejskich jezior 	<ul style="list-style-type: none"> • Na podstawie mapy odczytuje nazwy orogenez, w których zostały sfałdowane wybrane pasma górskie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związki między budową geologiczną a ukształtowaniem pionowym Europy
	17.	Europa – kontynent nowych państw	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje oraz podaje nazwy sąsiadów Polski • wskazuje najmniejsze i największe państwa Europy pod względem powierzchni i liczby ludności na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy wybranych krajów Europy i ich stolic 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: „enklawa”, „ekslawa” oraz podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje cele i zadania Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny rozpadu ZSRR i Jugosławii • wyjaśnia znaczenie terminu „terytorium zależne”

			politycznej Europy				
18.	Europa się starzeje	<ul style="list-style-type: none"> • podaje liczbę ludności Europy • podaje nazwę najludniejszego i najsłabiej zaludnionego kraju Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje liczbę ludności Europy na tle liczby ludności świata • wymienia przyczyny niskiego przyrostu naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje, że tempo wzrostu liczby ludności w Europie jest najniższe na świecie • porównuje wartość współczynnika przyrostu naturalnego z odsetkiem ludności powyżej 65 roku życia i formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje prognozy zmian demograficznych w Europie • uzasadnia twierdzenie, że społeczeństwo europejskie się starzeje • wykazuje konsekwencje starzenia się społeczeństw europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje problemy demograficzne Europy i formułuje wnioski 	
19.	Ludność i urbanizacja w Europie	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje różnice w wyglądzie osób pochodzących z różnych części Europy • wskazuje na mapie obszary o największej i najmniejszej gęstości zaludnienia w Europie oraz wymienia ich nazwy • wskazuje na mapie największe miasta Europy oraz wymienia ich nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje strukturę wyznaniową mieszkańców Europy • opisuje rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje strukturę wyznaniową ludności w wybranych państwach Europy • opisuje, na podstawie mapy, rozmieszczenie ludów Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wielokulturowość Europy • wykazuje skutki wielokulturowości mieszkańców Europy • wyjaśnia przyczyny warunkujące rozmieszczenie ludności w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Europa charakteryzuje się warunkami przyrodniczymi i pozaprzyrodniczymi korzystnymi dla osadnictwa • analizuje zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w wybranych krajach Europy 	
20.	Surowe środowisko Europy Północnej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „kraje skandynawskie” • wskazuje kraje Europy Północnej na mapie i wymienia ich nazwy • wymienia nazwy głównych bogactw naturalnych krajów skandynawskich 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie państw Europy Północnej • wyjaśnia łagodzący wpływ prądu morskiego na cechy klimatu Europy Północnej • wyjaśnia znaczenie terminu „okres wegetacyjny” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego porty morskie położone za kołem podbiegunowym nie zamarzają • ocenia poziom życia mieszkańców Europy Północnej • wykazuje wpływ warunków naturalnych na rozmieszczenie ludności w Europie Północnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje niekorzystny wpływ warunków środowiska przyrodniczego Europy Północnej na działalność gospodarczą człowieka • porównuje środowisko przyrodnicze krajów Europy Północnej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zjawisko odpływu ludności z obszarów północnej Skandynawii • przedstawia walory turystyczne krajów Europy Północnej 	
21.	Gospodarka w cieniu Alp	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „kraje alpejskie” 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie krajów alpejskich na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze krajów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje znaczenie sektora usług 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje genezę rzeźby alpejskiej 	

			<p>oraz wskazuje kraje alpejskie na mapie ogólnogeograficznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „granica wiecznego śniegu” 	<p>mapy ogólnogeograficznej europejskich w Alpach</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje piętra klimatyczno-roślinne w Alpach 	<p>alpejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę użytkowania ziemi w krajach alpejskich i formułuje wnioski • wykazuje, że kraje alpejskie należą do państw wysoko rozwiniętych 	<p>turystycznych i finansowych dla gospodarki krajów alpejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje odrębność kulturową mieszkańców gór 	
	22.	Turystyczne bogactwo Europy Południowej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „kraje śródziemnomorskie oraz wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie terminu „makia” • wymienia przykłady atrakcji turystycznych południowej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje warunki środowiska przyrodniczego krajów śródziemnomorskich • charakteryzuje warunki klimatyczne i roślinność krajów śródziemnomorskich na podstawie map tematycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje turystyczną atrakcyjność regionu śródziemnomorskiego • opisuje wybrane atrakcje turystyczne regionu • ukazuje dziedzictwo kulturowe krajów śródziemnomorskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związki między rozwojem turystyki a warunkami przyrodniczymi i dziedzictwem kulturowym • ocenia rolę turystyki w rozwoju gospodarczym krajów Europy Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależności między wielkością ruchu turystycznego a przychodami wybranych krajów
	23.	Francja – rolnictwo XXI wieku	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Francję i podaje nazwę jej stolicy • wymienia nazwy roślin uprawianych we Francji oraz podaje produkty charakterystyczne dla tego kraju • opisuje produkty charakterystyczne dla Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje warunki klimatyczno-glebowe warunkujące rozwój rolnictwa we Francji • porównuje wielkość plonów pszenicy i buraków cukrowych w wybranych krajach 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę użytkowania ziemi we Francji • identyfikuje cechy rolnictwa towarowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ czynników pozapryrodniczych na wielkość produkcji roślinnej i zwierzęcej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, na podstawie danych statystycznych, miejsce Francji w produkcji rolnej w Europie
Sąsiedzi Polski	24.	Niemcy – potęga gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Niemcy, podaje nazwę stolicy tego państwa oraz nazwy krajów z nim 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Niemiec na mapie ogólnogeograficznej • przedstawia czynniki 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wysoki poziom rozwoju gospodarczego Niemiec na podstawie wartości PKB i struktury zatrudnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wysoki poziom rozwoju przemysłu, rolnictwa i usług w Niemczech • analizuje uwarunkowania 	<ul style="list-style-type: none"> • dowodzi, że Niemcy znajdują się w ściślejszej czołówce najlepiej rozwiniętych państw świata

		<p>sąsiadujących</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie główne krainy geograficzne i najważniejsze rzeki Niemiec oraz wymienia ich nazwy 	<p>dynamicznego rozwoju gospodarczego Niemiec</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny dobrego rozwoju gospodarczego Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki ujemnego przyrostu naturalnego w Niemczech 	<p>rozwoju przemysłu przetwórczego i formułuje wnioski</p>	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny migracji ludności do Niemiec
25.	Słowacja i Czechy – wspólna przeszłość, odrębna przyszłość	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Czechy i Słowację, wymienia nazwy ich stolic oraz nazwy państw sąsiadujących z tymi krajami wskazuje na mapie i wymienia nazwy głównych krain geograficznych oraz najważniejszych rzek Czech i Słowacji 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie geograficzne Słowacji i Czech na mapie ogólnogeograficznej opisuje atrakcje Czech i Słowacji przyciągające turystów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje i porównuje, na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej, środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji wykazuje podobieństwa i różnice w gospodarce tych państw analizuje demograficzne podobieństwa i różnice Czech i Słowacji 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny rozpadu Czechosłowacji 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje środowisko społeczno-gospodarcze południowych sąsiadów Polski oraz formułuje wnioski
26.	Problemy gospodarcze oraz demograficzne Litwy, Białorusi i Ukrainy	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Litwę, Białoruś i Ukrainę, wymienia nazwy ich stolic oraz nazwy państw sąsiadujących z tymi krajami 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie geograficzne Litwy, Białorusi i Ukrainy przedstawia cechy gospodarki Litwy, Białorusi i Ukrainy przedstawia współczesne przemiany gospodarcze Ukrainy wyjaśnia znaczenie terminu „depopulacja” 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje poziom rozwoju gospodarczego Litwy, Białorusi i Ukrainy opisuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa na Ukrainie opisuje atrakcje turystyczne Krymu 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia zasoby bogactw mineralnych Litwy, Białorusi i Ukrainy omawia efekty przemian gospodarczych, które nastąpiły na Białorusi, Litwie i na Ukrainie 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje środowisko społeczno-gospodarcze południowych i wschodnich sąsiadów Polski oraz formułuje wnioski
27.	Rosja – największe państwo świata	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Rosję, wymienia nazwę jej stolicy wyjaśnia znaczenie terminu „wieloletnia 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Rosji na mapie ogólnogeograficznej charakteryzuje strefy klimatyczno-roślinne 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje konsekwencje przyrodnicze dużej rozciągłości równoleżnikowej i południkowej Rosji wskazuje na mapie obszary 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zróżnicowanie warunków przyrodniczych oraz ich wpływ na rozmieszczenie ludności i działalność gospodarczą wyjaśnia rolę Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia tezę, że Rosja jest krajem o wielkich możliwościach gospodarczych przedstawia przyczyny dysproporcji społecznych w

			<p>zmarzlina”</p> <ul style="list-style-type: none">• wymienia nazwy bogactw naturalnych Rosji	<p>Rosji</p> <ul style="list-style-type: none">• opisuje rozmieszczenie ludności w Rosji na podstawie mapy gęstości zaludnienia	<p>występowania wieloletniej zmarzliny</p> <ul style="list-style-type: none">• wykazuje zróżnicowanie przyrodnicze Rosji• przedstawia przyczyny spadku współczynnika urodzeń w Rosji	<p>w światowej gospodarce i polityce</p>	<p>Rosji</p>
--	--	--	--	---	---	--	--------------